

AmCham Moldova
fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

Către: DI Tudor BALIȚCHI
Director General
Serviciul Vamal

Copie: DI Anatol ARAPU
Ministru al Finanțelor

Copie: DI Stephane BRIDE
Ministru al Economiei

Nr. 54 din 9 septembrie 2015

Ref.: Comentarii privind Proiectului de Hotărîre de Guvern privind aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor cu referire la valoarea în vamă a mărfurilor, prevăzute de Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal

Stimate Dle Director,

Prin intermediul scrisorii respective, A. P. „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) dorește să se expună pe marginea Proiectului de Hotărîre de Guvern privind aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor cu referire la valoarea în vamă a mărfurilor, prevăzute de Legea nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.

Deși considerăm necesar de a introduce prevederi normative privind conceptul de respectare a dreptului agentului economic de a dispune de mărfuri în libera circulație, excluderea formularului DVV-2, considerarea reducerilor comerciale, evaluarea testerelor; evocăm despre lipsa argumentelor justificative privind necesitatea elaborării unui nou act normativ ce ar reglementa procedura de determinare a valorii în vamă, în condiția în care actuala redacție a Hotărîrii Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002 a fost modificată în mod esențial și conceptual recent, prin intermediul Hotărîrii Guvernului nr. 1043 din 23 decembrie 2013. În acest sens, cităm principiul consecvenței și stabilității normelor juridice, instituit prin intermediul art. 4 lit. d) al Legii nr. 317 din 18 iulie 2003.

În măsura în care Serviciul Vamal își propune reformarea procedurii de determinare a valorii în vamă a mărfurilor, remarcăm faptul că, Regulamentul actual privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova este unul considerat calitativ, și în aceeași măsură exhaustiv în ceea ce privește gradul de detaliere a procedurii declarării valorii în vamă a mărfurilor introduse. Spre exemplu, Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002 conține prevederi ce stipulează expres documentele ce urmează a fi prezentate colaboratorului vamal în procesul determinării valorii mărfurilor, ceea ce nu se regăsește în noua redacție propusă

de autori. În acest sens, recomandăm păstrarea gradului de detaliere a procedurilor privind determinarea valorii în vamă utilizat în cadrul regulamentului citat.

În cele ce urmează dorim să ne expunem pe marginea prevederilor proiectului de regulament atât ca formă, cât și ca conținut:

1. Apriori, observăm că proiectul supus consultărilor publice operează cu o serie de termeni ambigui și subiectivi precum: „dovezi de soluționare a revendicărilor”- pct. 4 spct.4); „îndoieli întemeiate”, „suspiciuni rezonabile”- pct. 11; „elemente probatorii”, „diferențe semnificative”- pct. 12; „după caz”- pct. 28; „îndoieli justificate”- pct. 29, spct. 3; „dacă este cazul”- pct. 33; „toate documentele de transport” – pct. 33 lit. f); „alți factori de risc”- pct. 33 lit. o); „discrepanțe considerabile” – pct. 35; „cazuri temeinic justificate”- pct. 50. Sintagmele și expresiile respective poartă un caracter incert, fapt ce contravine principiului previzibilității și transparenței reglementării activității de întreprinzător, consacrat de art. 4 al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 și art. 4 al Legii nr. 317 din 18 iulie 2003.

2. Pct. 2. În opinia noastră, dezvăluirea sintagmei „membri ai aceleiași familii”¹ servește ca obiect de reglementare a unui act legislativ, dar nu al unui act normativ subsidiar acesteia. Prin urmare, în temeiul art. 9 alin. (3) lit. p) al Legii nr. 780 din 27 decembrie 2001, precum și art. 14 al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006, considerăm că sintagma respectivă urmează a fi reliefată în textul unei legi.

3. Pct. 4 spct. 4. Remarcăm că prevederea respectivă poartă caracter confuz întrucât nu specifică care date vor fi considerate la determinarea valorii în vamă – datele din actul de control fizic sau cele din actul de verificare prealabilă. Adicional, ultimul enunț al punctului indicat, obligă declarantul vamal la prezentare către organul vamal, a dovezilor de soluționare a revendicărilor, fără a indica asupra acestora. În consecință, putem atesta o situația conform căreia organul vamal va decide la latitudinea sa, fie insuficiența unor astfel de dovezi fie neconcludența acestora, refuzând astfel recalcularea valorii în vamă și respectiv a drepturilor de import. Așadar, recomandăm specificarea / exemplificarea dovezilor de soluționare a revendicărilor.

4. Pct. 9. Considerăm contradictorii prevederile incluse la pct. 9, în care art. 11 alin. (1) lit. b) liniuța a doua din Legea cu privire la tariful vamal face referire la costul containerelor și/sau al altui ambalaj de folosință repetată, **care sânt considerate un tot întreg cu marfa**, iar în punctul specificat din Regulament menționează despre posibilitatea defalcării costurilor acestora. Așadar, recomandăm efectuarea amendamentelor la nivel de act legislativ.

5. Pct. 10. Este incert ce reprezintă „schite preliminare de proiectare” și modalitatea de reflectare documentară a acestora.

6. Pct. 11. Sintagma „îndoieli întemeiate” nu definește esența și lista exhaustivă a situațiilor în care survine aplicarea acestui termen. Or, redacția propusă acordă organului vamal dreptul de a nu aplica metoda întâi atunci

¹ Pct. 2

când însuși organul vamal are îndoieli întemeiate că valoarea declarată nu reprezintă suma totală, plătită sau de plătit. Drept urmare, recomandăm substituirea acesteia cu criterii și specificări exprese.

7. Pct. 11 spct. 2. Actuala redacție a Hotărârii Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002 conține prevederi ce stipulează expres documentele ce urmează a fi prezentate colaboratorului vamal în procesul determinării valorii mărfurilor², prevederi pentru care mediul de afaceri a optat și a insistat în mod categoric și care la moment, asigură aplicarea certă și previzibilă a normelor legale. Insistăm asupra păstrării redacției în vigoare a normelor ce reglementează exercitiul respectiv, întrucât prevederile propuse de Serviciul Vamal nu instituie lista exhaustivă a informației suplimentare ce poate fi solicitată de către organul vamal în cazul în care acesta are suspiciuni rezonabile (termen la fel incert), fapt considerat inadmisibil.

8. Secțiunea nr. 2 (redevențe și drepturi de licență). Prevederile expuse la **pct. 17, 21, 22, 23** - inserează norme cu caracter primar, care, în temeiul art. 14 al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006, necesită a fi expuse în textul unei legi. Mecanismul de stabilire și încasare a redevențelor și a altor taxe stabilite prin contractul în baza căruia este cesionat dreptul de proprietate intelectuală, la moment nu este reglementat de cadrul legal. Or, norma propusă va înrăutăți situația agentului economic care va fi obligat la plata acestor taxe, în temeiul mecanismului propus de proiect. Suplimentar, conform prevederilor art. 15 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător: „activitatea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Autoritățile administrației publice și/sau alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății”.

Considerăm necesară amendarea Codului Vamal pentru instituirea unui mecanism de obligare a agentului economic importator al anumitor mărfuri, pentru care este ținut la plata acestor redevențe, de a achita aceste taxe ulterior depunerii declarației vamale de import, precum și ulterior comercializării acestor mărfuri (dat fiind faptul, că agentul economic la momentul depunerii declarației vamale nu cunoaște cantitatea și valoarea mărfurilor ce vor fi comercializate). Respectivul mecanism va reglementa periodicitatea depunerii unei astfel de declarații (sau alt act prin care agentul economic se va obliga la plata acestor taxe), precum și faptul că acesta nu va fi obligat la plata anumitor amenzi și penalități pentru neachitarea acestor taxe la momentul depunerii declarației vamale de import. În acest sens se impune studierea practicii și legislației altor state, precum ar fi art. 58 al Codului Vamal al Ucrainei nr. 4495 din 13 martie 2012.

Mai mult, este necesară determinarea organului responsabil de încasarea acestor taxe (organul vamal sau organul fiscal), precum și a aplicării prin coroborare a prevederilor proiectului cu stipulările art. 103 al Codului Fiscal.

Considerăm inacceptabilă redacția **pct. 23**, prin intermediul căruia autorii instituie obligația ca declarantul să depună o garanție care va acoperi drepturile de import calculate din valoarea estimativă a redevențelor sau taxei

² Pct. 13 și 14

de licență, drept condiție predecesoare plasării mărfurilor în liberă circulație. Or, instituirea acestei obligații poartă caracter primar, urmând a fi reglementată prin intermediul unei legi, dar nu al unui act normativ. Mai mult, această obligație va lipsi declarantul vamal de anumite mijloace financiare, care eventual ar putea fi utilizate în alte scopuri ale activității sale comerciale.

În pofida considerentelor exprimate mai sus, ne referim punctual la redacția punctelor din cadrul Secțiunii 2.

9. Pct. 17, spct. 1). Recomandăm suplینirea alineatului respectiv cu conjuncția „și”, în scopul păstrării redacției aceleiași norme din Anexa 4 la Legea cu privire la tariful vamal.

10. Pct. 18. Se menționează, ca dacă cumpărătorul este obligat să achite furnizorului redevența, atunci acestea se consideră aferente importurilor de bunuri. Totuși considerăm, că nu în toate cazurile compania ar putea achita redevențe furnizorului, doar în raport cu mărfurile importate, ci și în raport cu alte tranzacții. Adițional, sugerăm specificarea utilizării noțiunii de „persoană interdependentă” (în sensul art. 5, Cod Fiscal).

11. Pct. 19, spct. 2. Sugerăm păstrarea redacției din cadrul art. 161 Regulamentul (CE) nr . 2454, unde este prezentă sintagma „se poate referi” (*“...în cazul în care valoarea unei redevențe sau a unui drept de licență se calculează independent de prețul mărfurilor importate, plata redevenței sau dreptului de licență se poate referi la mărfurile de evaluat.”*).

12. Pct. 22. Este incertă modalitatea de aplicare a prevederilor pct. 23 în condițiile, în care nu există prevederi contractuale cu privire la plata redevențelor, însă se menționează despre faptul, că cumpărătorul este obligat să efectueze aceste plăți. Cum ar putea fi dovedit faptul, că totuși cumpărătorul are această obligație, dacă aceasta nu rezultă din contract?

13. Pct. 23, spct. 3, lit. a. Sugerăm specificarea: când expiră termenul de 5 zile lucrătoare, la momentul declarării sau achitării. Tărăgănarea ar putea fi condiționată de inacțiunile reprezentanților Serviciului Vamal în vederea perfectării Deciziei de regularizare. Așadar, rugăm paralel modificarea alin. 6, din același punct.

De asemenea, în cadrul aceluiași punct organul vamal obligă declarantul să anexeze toate actele relevante, fără a insera o listă exhaustivă a acestora, ceea ce conferă normei caracter ambiguu și arbitrar, existând un risc sporit de aplicare coruptibilă a normei.

14. Pct. 25. Ținând cont de faptul că, noțiunea de „tarif uzual” nu este definită de cadrul normativ în vigoare, considerăm oportună substituirea acesteia cu sintagma „celui mai mic tarif”. Conform prevederilor art. 7 pct. 2 lit. b) al Acordului privind aplicarea Articolului VII al Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994, valoarea în vamă determinată prin metoda de rezervă nu se va baza pe un sistem care prevede acceptarea, în scopuri vamale, a celei mai ridicate din două valori posibile. Astfel, la stabilirea tarifului curent pentru cheltuielile de transport, întru evitarea unor acțiuni abuzive și discreționare, organul vamal urmează să ia în calcul cele mai mici prețuri practicate de operatorii din domeniu.

15. Pct. 25, spct. 4. Sugerăm specificarea într-un punct separat, deoarece acestea constituie indicații efectuate de către Guvern în raport cu alte autorități subordonate acestora. În plus, considerăm necesar de specificat mai exact modalitatea de prezentare a acestei informații – periodicitatea, forma de prezentare, etc.

16. Pct. 25 spct. 5. Recomandăm revizuirea sintagmei „alte cheltuieli conexe”, în scopul detalierii și specificării exprese a acelor cheltuieli ce vor fi incluse în valoarea în vamă (de exemplu cheltuielile pentru benzină, carte verde, viniete). În caz contrar, redacția actuală poartă caracter netransparent și poate duce la crearea unor situații de interpretare abuzivă și discreționară a prevederilor normative, de către organul vamal.

17. Secțiunea nr. 6 pct. 28. Textul prevederii necesită a fi revizuit în mod esențial, prin reliefarea, în mod exhaustiv, a tuturor actelor ce urmează a fi prezentate de declarant, în scopul justificării valorii în vamă declarate. Or, sintagma „alte documente necesare” de la acest punct, nu doar că poartă caracter incert, dar acordă organului vamal drept discreționar de acțiune.

De asemenea, atenționăm că obligația declarantului de a furniza organului vamal „informații relevante” în lipsa indicării exprese a categoriei acestora este inacceptabilă, deoarece contravine principiului transparenței și previzibilității activității de întreprinzător.

Obiecția este valabilă și pentru sintagma „oricare informații și documente suplimentare” de la pct. 28 spct.5, precum și pentru sintagma „date și informații suplimentare” de la pct. 30 spct.2.

18. Pct.29. Redacția actuală a Hotărârii Guvernului nr. 600 din 14.05.2002 prevede, la pct.10 un număr mai mare de situații la survenirea cărora declarantul nu este obligat să depună tipizatele DVV-1 sau DVV-2, precum este în cazul utilizării procedurii simplificate de vămuire la domiciliu, fapt ce nu se regăsește în actuala redacție. Suplimentar, salutăm redacția spct. 1, lit. a) ce prevede majorarea plafonului privind valoarea în vamă a mărfurilor importate în cadrul unei tranzacții, în cazul în care nu se solicită prezentarea declarației DVV 1.

19. Pct. 30. Textul „în dependență de specificul tranzacției” poartă caracter netransparent, ceea ce contravine principiilor previzibilității și transparenței reglementării activității de întreprinzător, consacrate de art. 4 al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006.

20. Pct.35. Se dispune că organul vamal va accepta metoda de tranzacție dacă nu se constată discrepanțe considerabile prin compararea mărfurilor identice sau similare anterior importate cu cele de evaluat, în lipsa dezvăluirii esenței acestei sintagme, precum și a criteriilor potrivit cărora discrepanțele pot fi calificate ca considerabile. În astfel de condiții, există riscul ca organul vamal, prin invocarea normei citate, să refuze aplicarea acestei metode de determinare a valorii în vamă (metoda întâi) și să aplice celelalte metode reglementate de cadrul legal, ceea ce va defavoriza declarantul în mod considerabil.

21. Pct. 48. Se instituie termenul de valabilitate pentru garanția bancară sau garanția brokerului vamal, ce o considerăm o normă cu caracter primar, care, în virtutea art. 14 al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006, necesită a fi expus în textul unei legi.

22. Pct. 53. Considerăm că textul prevederii respective poartă caracter netransparent prin prezența sintagmei „dar cu o flexibilitate rezonabilă în aplicare”, care eventual poate crea situații de interpretare și aplicare abuzivă a normelor legale de către organul vamal. Pentru a asigura transparență reglementării, precum și întru evitarea situațiilor de interpretare și aplicare discreționară se impune substituirea textului indicat cu norme certe.

23. Pct. 55. Sugerăm inserarea sintagmei „în cadrul utilizării metodei de rezervă” după cuvântul „evaluat”. Redacția acestuia condiționează aplicarea ulterioară în mod individual a metodelor 2 și 3 prevăzute de Legea privind tariful vamal, deoarece prevede că, metoda de rezervă se va aplica prin compararea valorilor mărfurilor identice, apoi a celor similare. Astfel, valoarea în vamă a oricărei mărfuri identice sau similare ce va fi importată ulterior unei activități de import în care a fost aplicată metoda a 6-a, nu va fi calculată conform metodei 2 și 3, ci conform metodei 6, pentru că organul vamal va invoca valoarea deja stabilită anterior pentru astfel de mărfuri.

Această normă va duce la legalizarea acțiunilor organelor vamale privind frecvența aplicării metodei a 6-a de evaluare în vamă a mărfurilor, precum și la reducerea situațiilor de acceptare a metodei 2 și 3, solicitate de către agentul economic.

În speranța unei colaborări fructuoase pe viitor, ne exprimăm disponibilitatea pentru detalierea comentariilor și recomandărilor adresate.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A. P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”